

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
6569-16

meddelad i Stockholm den 19 juni 2017

KLAGANDE
AA

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE
Kammarrätten i Göteborgs dom den 2 november 2016 i mål nr 4844-16

SAKEN
Rätt att ta del av allmän handling

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen bifaller överklagandet såvitt avser förteckningen över inkommande e-post den 12 augusti 2016 och förordnar att Havs- och vattenmyndigheten ska lämna ut handlingen.

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet i övrigt.

BAKGRUND

Var och en har rätt att hos myndigheter ta del av allmänna handlingar förutsatt att handlingarna inte omfattas av sekretess. En handling är allmän om den förvaras hos en myndighet och är att anse som inkommen dit eller upprättad där. Ett

Dok.Id 181836

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

Mål nr
6569-16

meddelande som har lämnats in till en myndighet endast för offentliggörande i periodisk skrift som ges ut av myndigheten anses dock inte som en allmän handling. Den som tagit befattning med tillkomsten eller utgivningen av en sådan skrift omfattas av tystnadsplikt och får inte röja vem som lämnat in meddelandet.

Havs- och vattenmyndigheten ger ut den periodiska tidskriften Hav och vatten.

AA begärde att få ta del av myndighetens automatiserade förteckning över inkommande e-post – den s.k. e-postloggen – till tidskriftens redaktion den 12 augusti 2016. Han begärde även att få ta del av motsvarande logg över utgående e-post den 15 augusti 2016.

Havs- och vattenmyndigheten avslog hans begäran såvitt avsåg förteckningen över inkommande e-post. Förteckningen innehöll uppgifter om avsändaren av ett meddelande med ett tips till tidskriften och beslutet motiverades med att handlingen därmed inte var allmän och att uppgifterna även omfattades av tystnadsplikt. När det gällde förteckningen över utgående e-post uppgav myndigheten att det inte fanns någon sådan handling hos myndigheten.

AA överklagade beslutet hos kammarrätten som avslog överklagandet. I likhet med Havs- och vattenmyndigheten ansåg kammarrätten att förteckningen över inkommande e-post inte var att anse som en allmän handling. Vad avsåg förteckningen över utgående e-post fann kammarrätten inte skäl att ifrågasätta myndighetens uppgift att någon sådan handling inte förvarades hos myndigheten.

YRKANDEN M.M.

AA överklagar och vidhåller sin begäran.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**Rättslig reglering m.m.**

Bestämmelser om allmänna handlingars offentlighet finns i 2 kap. tryckfrihetsförordningen.

Av 1 § och 2 § andra stycket framgår att var och en har rätt att ta del av allmänna handlingar och att varje begränsning av denna rätt ska anges noga i bestämmelse i en särskild lag eller i annan lag som den särskilda lagen hänvisar till. Den särskilda lag som avses är offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

En handling är enligt 3 § första stycket allmän om den förvaras hos en myndighet och är att anse som inkommen dit eller upprättad där. Ett meddelande eller annan handling som har lämnats in till eller upprättats hos en myndighet endast för offentliggörande i periodisk skrift som ges ut av myndigheten är dock enligt 11 § första stycket 2 inte en allmän handling.

Av 7 § andra stycket 1 framgår att diarium, journal samt sådant register eller annan förteckning som förs fortlöpande anses upprättad när handlingen har färdigställts för anteckning eller införing. I RÅ 1998 ref. 44 fann Högsta förvaltningsdomstolen att datalagrade förteckningar över in- och utgående e-post omfattades av denna bestämmelse och att förteckningarna var allmänna handlingar. Att de i förteckningarna omnämnda meddelandena kanske inte alltid var att betrakta som allmänna handlingar förändrade enligt domstolen inte förteckningarnas karaktär.

I 3 kap. tryckfrihetsförordningen finns bestämmelser om rätt till anonymitet.

Av 1 § följer att den som lämnat meddelande för offentliggörande i tryckt skrift inte är skyldig att låta sitt namn publiceras i skriften. Vidare gäller enligt 3 § första stycket tystnadsplikt för den som har tagit befattning med framställningen av en skrift beträffande vem som lämnat ett sådant meddelande.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

Den i målet aktuella förteckningen över inkommande e-post är, såvitt framkommit, av det slag som prövades av Högsta förvaltningsdomstolen i RÅ 1998 ref. 44 och utgör således en allmän handling. Den omständigheten att det i förteckningen omnämnda meddelandet omfattas av 2 kap. 11 § första stycket 2 tryckfrihetsförordningen och därmed inte är en allmän handling påverkar inte förteckningens karaktär.

Mot denna bakgrund och då det inte finns någon bestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen som tar sikte på den nu aktuella situationen ska förteckningen lämnas ut till AA. Det förhållandet att uppgifter i förteckningen omfattas av tystnadsplikt enligt 3 kap. 3 § första stycket tryckfrihetsförordningen påverkar inte myndighetens skyldighet att lämna ut förteckningen.

Såvitt gäller förteckningen över utgående e-post gör Högsta förvaltningsdomstolen samma bedömning som kammarrätten. Överklagandet ska därför avslås i denna del.

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Margit Knutsson, Erik Nymansson, Inga-Lill Askersjö och Leif Gäverth.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Ulla Perttu.